

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

לפני כבוד השופטת הדס פלד

התובעים: 1. מאמון עודה
2. עלי דראשה

נגד

הנתבעת: החברה להגנת הטבע

פסק דין

זוהי תביעה כספית על סך 500,000 ₪ בעילת לשון הרע ופגיעה בפרטיות.

רקע ותמצית טענות הצדדים

1. ביום 29.4.2017 יצאו התובעים למסע דייג במי הים התיכון. את השלל ממסע זה, צילמו ופרסמו עוד באותו היום, באמצעות סרטונים ותמונות בעמוד הפייסבוק של התובע 1.
2. מספר ימים לאחר מכן, ביום 3.5.2017, פורסם בעמוד הפייסבוק המנוהל מטעם הנתבעת, בשם "דגים באחריות – הרפורמה להצלת הים התיכון", סרטון ותמונות שנלקחו מעמוד הפייסבוק של התובע 1, בהן נראים התובעים, על התמונות הוסף הכיתוב "זה לא ספורטיבי, זה פשע!" באותיות גדולות ובפרסום עצמו נכתב:

"להקה שלמה בזמן הרבייה – אין כבוד לים, עצוב מאוד. שתפו ובקשו משאר הדייגים להפסיק להרוס את הים – למרות שהשנה עונת הרבייה הוגדרה מ 01/05 עד 14/06 – הרבייה כבר החלה באזור אפריל. לא עושים דברים כאלה" (להלן: "הפרסום" או "הפרסום הראשון").

3. התובעים פנו לנתבעת, דרשו את הסרת הפרסום ואף הגיבו לתוכן הפרסום בעמוד הפייסבוק בו בוצע הפרסום.
4. לאחר פניית התובעים, שינתה הנתבעת במקצת את נוסח הפרסום לנוסח כדלקמן:
"גם לעבור על מכסת השלל היומית בדיג ספורטיבי של עד KG5 או שני דגים גדולים וגם לדוג בזמן הרבייה – אין כבוד לים. עצוב מאוד. שתפו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

ובקשו משאר הדייגים להפסיק להרוס את הים- למרות שהשנה עונת הרבייה הוגדרה 01/05 ועד 14/06 – הרבייה כבר החלה באזור אפריל. לא עושים דברים כאלו" (להלן: "הפרסום השני", וביחד "הפרסומים").

5. תקופת הרבייה נקבעה על ידי פקיד הדיג- מכוח סמכותו לפי תקנה 8א(ד) לתקנות הדיג 1937(להלן: "תקנות הדיג") - בהודעה לציבור מיום 3.4.2017, לתקופה שבין 1.5.2017 ועד 14.6.2017.
6. התובעים טוענים, כי הפרסומים מהווים לשון הרע מכוח חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה- 1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע"), שכן הציג אותם כפושעים ויש בכך כדי להשפילם ולבזותם בעיני כל מי שנחשף לפרסומים.
7. התובעים טוענים, כי לנתבעת לא עומדת הגנת "אמת דיברתי". הנתבעת לא הוכיחה כי התובעים דגו "להקה שלמה", כפי שנטען בפרסום הראשון; מסע הדייג לא אירע בתקופת הרבייה אלא יומיים לפני תחילתה; אף אם נניח כי התובעים הפרו את ההוראות הנוגעות לדיג, אין הדבר הופך אותם לפושעים כפי שכתב בפרסום, שהרי "פשע" מוגדר בסעיף 24(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, כעבירה שנקבע לה עונש חמור ממאסר לתקופה של שלוש שנים, בעוד הפרות של פקודת הדייג, 1937 (להלן: "פקודת הדייג") ותקנות הדיג כרוכות בעונש מאסר עד שישה חודשים או קנס בלבד (סעיף 10 לפקודת הדיג וסעיף 9 לתקנות הדיג).
8. התובעים טוענים, כי לנתבעת לא עומדת הגנת "אמת דיברתי" גם ביחס לפרסום השני - לדידם רק שלושה דייגים- שהתובע 1 אינו נמנה עליהם-דגו באותו מסע. בנוסף, שלל הדגים עמד על שישה דגים בלבד, שכן אחד מן הדגים היה דג "צף". לפיכך, לא בוצעה הפרה של פקודת הדיג, המתירה דיג של עד שני דגים גדולים לכל דייג.
9. השימוש בתמונות ובסרטונים שנלקחו מעמוד הפייסבוק האישי של התובע 1, מהווה הפרה של חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א- 1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות").
10. הוספת הכיתוב על גבי התמונה מהווה הפרה של הזכויות המוסריות של התובעים בתמונות מכוח סעיף 46 לחוק זכויות יוצרים, תשס"ח- 2007 (להלן: "חוק זכויות יוצרים").

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

11. הנתבעת טוענת מנגד, כי אין בפרסומים משום לשון הרע או פגיעה בפרטיות. למצער, עומדות לנתבעת ההגנות המנויות בחוק איסור לשון הרע הגנת אמת הפרסום (ס' 14) והגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15 לחוק, לרבות ס' 15(2) ו(3) וההגנה המנויה בסעיף 18(3) בחוק הגנת הפרטיות. בנוסף, אין לתובעים שם טוב או מוניטין שנפגעו מהפרסומים.
12. הנתבעת טוענת כי במועד הדיג לא היה לתובע 1 רישיון; לתובעים לא היה רישיון דיג ספורטיבי לסירה, כמתחייב מסעיף ב(1) של נוהל רישיונות דיג המורה כי: "דיג באמצעות חכה, שאינו מהחוף, לרבות תוך שימוש בכל כלי ציפה שאינו מחויב ברישיון שיט כגון קיאק; כאשר מתבצע דיג לפי רישיון זה באמצעות יותר מ-3 חכות, נדרש שהדיג יתבצע מכלי שיט שניתן לגביו רישיון דיג ספורטיבי לספינה". חובת ההוכחה בעניין מוטלת על כתפי התובעים; וכן, שלל הדיג כלל 7 (שבעה) דגים מסוג "דקר שינני", שמשקלו של כל אחד עולה על 7 ק"ג, ולפיכך התובעים הפרו את המגבלה שנקבעה בסעיף ב לנוהל הרישיונות: "ברישינות דיג למטרות ספורט, בכל שיטות הדיג, תוגבל כמות השלל היומי לבעל רישיון לעד 5 ק"ג בסה"כ או לשני דגים סה"כ, אף אם משקל כל אחד מהם עולה על 5 ק"ג...".
13. טענת התובעים, כאילו היו עימם עוד שני דייגים באותו מסע, אינה נכונה וכל מטרתה "להלבין" את כמות הדגים מאותו מסע. אף אם אכן הצטרפו לאותו מסע דייגים נוספים, עדיין מדובר בחריגה מהמכסה המותרת, כיוון שלתובע 1, אשר נטל חלק פעיל בדיג, לא היה רישיון במועד הרלוונטי; הדג השביעי, לא היה דג צף כנטען, והתובעים דגו אותו באופן דומה ליתר הדגים.
14. גם אם מסע הדיג נערך בסמוך לפני תחילת תקופת הרבייה, תקופת הרבייה של דגי הדקר השינני החלה כבר בחודש אפריל 2017. מכל מקום, יש בדיג בתקופה שבה בוצע משום פגיעה משמעותית בדגה שבים התיכון, אף אם לא נקבע שתקופה זו הינה תקופת הרבייה הסטטוטורית.
15. הנתבעת רואה בפרסום כנגד מסע הדיג, חלק מחובתה הציבורית, המוסרית והחברתית. הנתבעת טוענת כי יש להחיל בעניינו את העיקרון לפיו, מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

16. הנתבעת מוסיפה, כי אין לתובעים זכויות יוצרים או זכויות מוסריות בתמונות נשוא התביעה. לחלופין, פרסום התמונות אינו מהווה הפרה של הזכויות המוסריות, או למצער, עומדות לנתבעת ההגנות המנויות בחוק זכויות יוצרים (סעיפים 50[ב] ו-50[ג]).
17. בסיכומיה טוענת הנתבעת, כי התובעים זנחו את טענותיהם בדבר ההפרה של חוק הגנת הפרטיות וחוק זכויות יוצרים, שכן לא הרחיבו לגבי טענות אלו בשלב ההוכחות ובסיכומיהם.

ההליך

18. הצדדים הגישו עדויות ראשיות בתצהירים. מטעם התובעים הוגשו תצהיריהם ותצהיר של מתן פרנקו, אשר נכח עפ"י הנטען במסע הדיג. מטעם הנתבעת הוגש תצהירו של מנהל תחום המגוון הביולוגי אלון רוטשילד. לתצהיר צורפה חוו"ד מומחה לענין דגי הדקר.

הצדדים הגישו סיכום טענותיהם בכתב.

דין והכרעה

19. חוק איסור לשון הרע משקף את הצורך לאזן בין חופש הביטוי מחד לזכות לשם טוב מאידך. זכויות אלו מרכזיות לחיי האדם ובית המשפט העיר לא פעם כי זכויות אלו נגזרות מזכות האדם לכבוד (ראה ע"א 6903/12 **Canwest Global Communications Corp** נ' אלי עזור (פורסם בנבו, 22.07.2015), פס' 9 לפסק דינו של השופט פוגלמן וההפניות שם, להלן: "עניין עזור").

20. סעיף 1 לחוק מגדיר "לשון הרע מהי":

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג
מצדם;

לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו,
במשלח ידו או במקצועו;

לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו
המינית או מוגבלותו".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

סעיף 7 לחוק קובע:

"פרסום לשון הרע לאדם או יותר זולת הנפגע תהא עוולה אזרחית, ובכפוף להוראות חוק זה יחולו עליה הוראות הסעיפים 2(2) עד 15, 55ב, 58 עד 61 - 63 עד 68 לפקודת הנזיקים האזרחיים, 1944".
21. בעניין עזור נקבעו השלבים לבחינת תובענה בעילה של לשון הרע:

"בשלב הראשון יש לבחון אם מה שפורסם עולה כדי "פרסום" במובנו של מונח זה בחוק לשון הרע; בשלב השני יש לבחון אם מה שפורסם מהווה "לשון הרע" כאמור בחוק זה, וזאת לפי משמעות הפרסומים בהקשר אובייקטיבי, קרי: לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר; ובשים לב לקביעותינו להלן בדבר מידת העניין הציבורי שבפרסום (וראו פסקה 12 לעיל). ככל שנמצא כי "פורסם" דבר מה מהווה "לשון הרע", יש להוסיף ולבחון בשלב השלישי את תחולתן של ההגנות השונות הנזכרות בחוק, שיש בכוחן לשלול את אחריותו של המפרסם בלשון הרע. אם לא קמות הגנות מסוג זה, בשלב הרביעי והאחרון ייקבע הסעד המתאים בנסיבות העניין (ראו והשוו לשלבי הניתוח כאמור בעניין הרציקוביץ', בעמ' 568; עניין שרנסקי, פסקה 17)".

22. יש אפוא לבחון, האם הפרסומים מהווים פרסום במובנו של חוק איסור לשון הרע; האם הפרסומים מהווים "לשון הרע" כמשמעותה בחוק איסור לשון הרע, לפי משמעות הפרסומים בהקשרם האובייקטיבי ולפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר; במידה ואכן- האם עומדות לנתבעים ההגנות המנויות בחוק ומהו הסעד המתאים בנסיבות העניין.

23. אין מחלוקת כי הפרסומים נעשו על ידי הנתבעת ומטעמה (עמ' 31 לפרוטוקול, שורות 28-25). מנספח ב' לכתב התביעה עולה כי הפרסום הראשון זכה ל-13 שיתופים, 45 תגובות ו-64 תגובות בתצורת חיבוב או רגשון אחר. מנספח ג' לכתב התביעה עולה כי הפרסום השני זכה ל-24 שיתופים, 78 תגובות ו-78 תגובות בתצורת חיבוב או רגשון אחר. אם כן, הפרסומים עונים להגדרה של פרסום בסעיף 2 לחוק (לסקירה מקיפה בסוגיית פרסום בפייסבוק, ראה: רע"א 1688/18 יגאל סרנה נ' בנימין נתניהו, ס' 3-6 לפסק דינו של השופט עמית (פורסם בנבו, 15.04.2018).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

24. כאמור, הפרסום הראשון כלל תמונה בה נראים התובעים ואשר הוסף לה הכיתוב "זה לא ספורטיבי, זה פשע!" באותיות גדולות. בפרסום עצמו נכתב:

"להקה שלמה בזמן הרבייה – אין כבוד לים, עצוב מאוד. שתפו ובקשו משאר הדייגים להפסיק להרוס את הים – למרות שהשנה עונת הרבייה הוגדרה מ 01/05 עד 14/06 – הרבייה כבר החלה באזור אפריל. לא עושים דברים כאלה".

25. את פרשנות הפרסום יש לבחון מנקודת מבטו של האדם הסביר, קרי, בהתאם לפרשנות שאדם סביר היה מייחס לאותו פרסום, בהקשר הכולל שבמסגרתו נאמרו הדברים הנטענים להיות לשון הרע, תוך בחינה האם הפרסום היה מובן על ידי האדם הסביר באופן הפוגע בשמו הטוב של התובע (ע"א 1104/00 דוד אפל נ' איילה חסון, נו(2) 607 (2002), פס' 6 לפסק דינה של השופטת [כתוארה אז] ביניש וההפניות שם). או כפי שקבע כב' הנשיא א' ברק בע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' אילון לוני הרציקוביץ', נח(3) 558 (2004):

"בעת ניתוח פרסום יש לעמוד, בשלב ראשון, על מובנו של הביטוי; על המשמעות הטמונה בו. יש לשלוף מתוך הביטוי את פרשנותו הסבירה ולברר אם מדובר בביטוי הגורם להשפלת אדם פלוני בעיני האדם הסביר...

לכן יש לייחס לביטוי את המשמעות הסבירה של המילים לפי הקשרן תוך התחשבות באופייה של הסוגה ובהתאם לתפיסות מקובלות של האדם הסביר. עם זאת כאשר בית-המשפט נתקל בקושי פרשני, עליו להעדיף את הפרשנות שלפיה הביטוי איננו לשון הרע. אולם בכך אין די. בשלב שני יש לברר אם משמעותו של הביטוי מקימה חבות בגין עוולת לשון הרע. שיקול חשוב נוסף שיש לשקול במסגרת זו הוא זהות הנפגע מן הביטוי, וביתר דיוק, היותו איש ציבור, דמות ציבורית או אדם פרטי".

26. יוצא אפוא שאת החלק בפרסום הראשון המייחס לתובעים חוסר כבוד לים, הרס הים, ודיג של להקה שלמה, יש לקרוא בהקשרו המלא תוך מתן פרשנות סבירה. לאור העובדה לפיה הפרסום התייחס לתמונה בה מוצגים שבעה דגים, פורסם בעמוד פייסבוק שעניינו דיג אחראי, המשמעות המסתברת בנסיבות העניין אינה שהים נהרס או שהתובעים דגו להקה שלמה. כמו כן, צויין במסגרת הפרסום, כי הדיג לא בוצע בזמן תקופת הרבייה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

הסטטוטורית. הפרסום אף מציין מהם המועדים בהם הוגדרה תקופת הרבייה, על מנת שהקורא יקרא וישפוט.

27. בהקשר זה, אף לא יהיה זה נכון להיצמד למשמעות המשפטית של המילה "פשע" כפי שזו קבועה בחוק העונשין, קרי עבירה שנקבע לה עונש חמור ממאסר לתקופה של שלוש שנים. האדם הסביר, בקוראו את הפרסומים, אינו מפרש את "פשע" כפעולה המהווה עבירה לפי חוק העונשין. בנסיבות מסוימות, גם פעולה שלא נקבע לה עונש כלל, אך היא מהווה הפרה של נורמה מוסרית או אתית, אף אם אינו מהווה עבירה- או מהווה עבירה מדרגה נמוכה- יכולה להיכלל בשימוש השגור במילה פשע. בעניינינו, כאשר הפרסומים כללו את המילה "פשע" כמעין כותרת, ובגוף הפרסומים נזכרו הוראות מפקודת הדיג ומתקנות הדיג, הפרשנות האובייקטיבית למילה "פשע", תהא, שפעולות התובעים הביאו לפגיעה בים ובדגה.

28. אפילו תמצי לאמר כי יש לשון הרע בפרסומים, מדובר בלשון הרע בטווח הנמוך, אין המדובר בפרסום עוצמתי במיוחד – הן מבחינת איכות הביטוי והן מבחינת פוטנציאל תפוצתו. לתובנה זו משמעות רבה לעניין תחולתן של ההגנות הנטענות על ידי הנתבעת, כפי שעמד על כך כב' השופט יי עמית בע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין - אורבך (פורסם בנבו, 08.02.2012):

"בחינת כל אחד מהשלבים לא נעשית באופן "סטרילי" במנותק מהשלבים האחרים. יש יחסי גומלין בין השלבים השונים, והקו התוחם ביניהם איננו חד כפי שעשוי להשתמע. כך, לדוגמה, עוצמת הביטוי הפוגע, עשויה להשליך על העניין הציבורי במסגרת הגנת אמת דיברתי בסעיף 14 לחוק או בבחינת תום-הלב במסגרת סעיף 15 לחוק (ראו דברי השופט ריבלין בעניין הרציקוביץ). בהשאלה מתחומי משפט אחרים, ניתן לומר כי יש "מקבילית כוחות" בין השלבים השונים - ככל שהביטוי או הפרסום הפוגע הוא עוצמתי יותר, כך יידרש יותר בשלב ההגנות הקבועות בסעיפים 14-15 לחוק, ולהיפך".

לנתבעת עומדת הגנת אמת הפרסום-

29. סעיף 14 לחוק קובע כדלקמן:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום עניין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".

30. כדי שמפרסם יזכה להגנת אמת הפרסום, עליו להוכיח כי הדבר שפורסם היה אמת וכי היה בפרסום עניין ציבורי (ראה עניין עזור, פס' 47). לעניין אמיתות הפרסום, מדובר ביסוד עובדתי בעיקרו ועניינו השוואה בין תוכנו של הפרסום למציאות העובדתית. עם זאת, נקבע בפסיקה כי די בכך שהפרסום היה אמת לפי משמעותם הכללית של הדברים, וכי אין דרישה לזהות מוחלטת בין מצב הדברים בפועל לבין תוכן הפרסום:

"בבואנו לבחון את יסוד אמיתות הפרסום נזכור כי אין נדרשת זהות מוחלטת בין תוכן הפרסום לבין מצב הדברים העובדתי וכי די בהתאמה ביניהם באופן שמשמעותם הכללית של הדברים, כפי שהיה מאזין סביר או קורא סביר מפרשם, תתאם את תוכן הפרסום" (ראה ע"א 10281/03 אריה קורן נ' עמינדב ארגוב (פורסם בנבו, מיום 12.12.06); ת"א (שלום ת"א) 56211-03-16 בנימין נתניהו נ' יגאל סרנה (פורסם בנבו, 11.06.2017) להלן: "עניין סרנה").

31. עמדתי לעיל על כך כי הפרשנות של האדם הסביר לפרסום הראשון, הינה כי היה בדיג, כאשר הוא בוצע בסמוך מאד לתקופה הרבייה הסטטוטורית, עת לדידה של הנתבעת כבר החלה תקופת הרבייה הלכה למעשה, משום פגיעה משמעותית ולא מוסרית בים ובדגה.

32. כאמור, אין צורך למצוא התאמה מוחלטת בין הפרסום למציאות על מנת שתעמוד הגנת אמת הפרסום, כאשר המשמעות המסתברת בנסיבות העניין אינה שהים נהרס או שהתובעים דגו להקה שלמה, אלא שפעולות התובעים פגעו בים ובדגה. זאת ביתר שאת לאור העובדה שהפרסום פורסמה בדף פייסבוק העוסק בדיג אחראי.

33. כמו כן, צויין במסגרת הפרסום, כי הדיג לא בוצע בזמן תקופת הרבייה הסטטוטורית ("למרות שהשנה עונת הרבייה הוגדרה מ-01/05 עד 14/06 – הרבייה כבר החלה באזור אפריל").

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

34. יוצא אפוא שאת החלק בפרסום הראשון המייחס לתובעים חוסר כבוד לים, הרס הים, ודיג של להקה שלמה, יש לקרוא בהקשרו המלא תוך מתן פרשנות סבירה. לאור העובדה לפיה הפרסום התייחס לתמונה בה מוצגים שבעה דגים, פורסם בעמוד פייסבוק שעניינו דיג אחראי, מצאתי כי ישנה התאמה עובדתית מספיקה לצורך קיומה של הגנת אמת הפרסום.

35. יתירה מכך, מהראיות מצטיירת תמונה לפיה עברו התובעים על הוראות פקודת הדיג.

36. כך, לתובע 1 לא היה רישיון כנדרש בס' 10(א) לפקודת הדיג ובנוהל הרישינות, ואין בידי לקבל את טענתו, לפיה התלווה למסע הדיג, אך לא נטל בו חלק פעיל. טענה זו אינה מתיישבת עם השכל הישר ועם הסרטונים שפורסמו בדף הפייסבוק שלו, מהם ניתן להסיק כי השתתף באופן אקטיבי במסע הדיג.

37. מתן פרנקו נחקר בענין מעורבות התובע והשיב:

ש" אני מציג לך סרטון שהוא נספח 3 לתצהיר הנתבעת. מבקש שתסתכל

מהתחלה עד הסוף ותגייד לי מה אתה רואה?

ת. אני רואה את מאמון מתלהב מדג, מחזיק, נוגע בחכה שהיא בסטנד לא

מרים חכה, לא יודע להגייד אם זה באותו יום או במסע הדיג הזה... אם

בית המשפט שואל אותי מדוע אמרתי שמאמון לא דג אני משיב, שאני

לא יודע אם הסרטון הזה הוא מהמסע דיג הזה ספציפית. בסרטון הזה

ברור שרואים דיג" (עמ' 12, ש' 6-17).

ובהמשך:

ש" האם יכול להיות שאחרי שראית את הסרטונים שמאמון כן דג במסע הזה?

ת. חד משמעית מאמון היה במסע דיג הזה כי הייתי אתו, ראינו אותו לא

יודע כמה זה 20 או 30 שניות שהוא מתלהב מחכה שזה גם לא הגיוני

מבחינת הזמנים שדג כזה עולה כל כך מהר.

ש. מה יש מצב?

ת. יש מצב שבשניות האחרונות הוא החזיק את החכה בשביל ההתלהבות

כמו שאמרתי בהתחלה.

ש. וכמו שאמרת לבית המשפט קודם מבחינתך זה דיג לכל דבר?

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

ת. הוא החזיק סטנד במקל זה... כשהדג תפוס כבר.. זה דיג. יש הבדל בין 10 שניות שבן אדם מתלהב מחכה לבין... (עמ' 13, ש' 5-14).

וכן:

ש. אני מציג לך סרטון נוסף, אותו נספח 3 לתצהיר הנתבעת, מה שאתה

רואה זה דיג על ידי עודה מאמון, תאשר לי?

ת. דג צף שאחרי שנתפס רואים פה את מאמון מרים פה מגובה פני המים,

זה דג מהקרקעית רואים פה אחרי שנתפס הדג. הוא מגלגל את החכה.

הדג הזה כבר תפוס.

נימר דג אותו?

ת. יכול מאוד להיות. רואים את מאמון מגלגל אותו מרים אותו מגובה פני

המים, זה דג קרקעי" (עמ' 13, ש' 15-25).

38. ס' 10(1)א) לפקודת הדיג קובע: "הנדרש להיות בעל רשיון, והוא דג או מנסה לדוג או שיש

ברשותו מכשירי דיג במסיבות המוכיחות לבית המשפט שלפניו הובא בדין שהיה בכוונתו

להשתמש במכשיר לצורך דיג מבלי שקיבל רשיון בהתאם לפקודה זו", הוראה שהפרתה

כרוכה במאסר של עד שלושה חודשים או קנס.

39. זאת ועוד, התובעים חרגו ממכסת השלל המותרת, שכן דגו שבעה דגים, בעוד רק לשלושה

היה רישיון דיג בהתאם לנוהל הרישיונות.

בפרק 2, סעיף ב' לנוהל הרישיונות נקבע: "ברישיונות דיג למטרות ספורט, בכל שיטות

הדיג, תוגבל כמות השלל היומי לבעל רישיון לעד 5 ק"ג בסה"כ או לשני דגים סה"כ, אף

אם משקל כל אחד מהם עולה על 5 ק"ג".

נוהל הרישיונות מורה אם כן, כי כמות השלל היומי לא תעלה על דג ששוקל עד 5 ק"ג או

שני דגים גדולים ואינו מבחין בין דג חי למת.

40. ממילא, לא שוכנעתי מגרסת התובעים המהווה אף הרחבת חזית, כי מדובר בדג צף שרק

נאסף מן הים. אף שהפרסום השני ייחס לתובעים באופן מפורש, דיג מעבר למכסה

המותרת, לא נטענה טענת הדג הצף במסגרת כתב התביעה. כאשר נשאל התובע 1 מדוע לא

ציין בכתב התביעה כי אין בידו רישיון דיג ספורטיבי ושאחד מן הדגים היה דג צף, השיב:

"לא יודע להשיב לך. לשאלת בית משפט אם סיפרתי את זה לעורך דיני, אני משיב,

כשנשאלתי ענית, לא ידעתי שזה כזה חשוב הדיבה שאני טוען לה זה לא על זה" (עמ' 16,

ש' 1-6).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

41. במסגרת הפרסום השני הסירה הנתבעת את המילים להקה שלמה והתמקדה בחריגה ממכסת השלל היומית:

"גם לעבור על מכסת השלל היומית בדיג ספורטיבי של עד KG5 או שני דגים גדולים וגם לדוג בזמן הרבייה – אין כבוד לים. עצוב מאוד. שתפו ובקשו משאר הדייגים להפסיק להרוס את הים- למרות שהשנה עונת הרבייה הוגדרה 01/05 ועד 14/06 – הרבייה כבר החלה באזור אפריל. לא עושים דברים כאלו".

42. משהגעתי לכלל מסקנה, לפיה כמות השלל עלתה על המכסה המותרת, הרי שמדובר מדובר בעבירה על פקודת הדיג (ר' סעיף 10 (5), וממילא גם הפרסום השני, חוסה תחת הגנת אמת בפרסום.

43. נוכח החשיבות של שמירה על הטבע בכלל והדגה בפרט, מתקיים בענייננו גם התנאי השני להגנת אמת הפרסום לפיו יש בפרסום עניין ציבורי והפרסומים חוסים תחת הגנת אמת הפרסום.

44. אשר על כן, הגעתי לכלל מסקנה כי דין התביעה עילת לשון הרע, להידחות. עם זאת, ראיתי לנכון להתייחס גם לטענות ההגנה הנוספות שטענה הנתבעת, וזאת למעלה מן הצורך.

לנתבעת עומדת הגנת תום הלב

45. אף פרסומים שאינם אמת עשויים לזכות להגנה מקום שבו הפרסום נעשה בתום לב לפי ס' 15 לחוק. החוק דורש כי יתקיימו שני תנאים מצטברים. ראשית, כי הפרסום נעשה בתום לב, והשני כי הפרסום נעשה בגדר אחת מהחלופות המנויות בסעיף.

46. ס' 16(א) לחוק קובע: **"הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן הנסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב".**

47. יש לקבל טענת הנתבעת לפיה קמה לה חובה מוסרית וציבורית למנוע פגיעה בדגה ולהעלות את המודעות בקרב הציבור למגבלות שמציב הדין לעניין דייג. לאור אופיה של הנתבעת ומטרותיה הציבוריות החשובות, אכן קיים אינטרס חשוב בהתבטאותה החופשית ומתן יד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

גמישה יותר לדיווחיה אודות פגיעות בדגה ועבירות על נהלי הדיג (ר' תא (ראשל"צ) -48263-11-13 יואל רוני ינ' עמותת "תנו לחיות לחיות" (פורסם בנבו 5.1.2016) סעיף 64 לפסק הדין).

48. מניעה של הנתבעת בפרסום, לא היו מכוונים לפגוע בתובעים, אלא לשמירה על הטבע מתוך כוונה כנה להביא לתיקון של תופעה שלילית לדידה בסוגיית הדיג.

49. הנתבעת האמינה במועד הפרסום כי במסע הדיג לקחו חלק רק התובעים, וזאת עקב פרסומי התובע 1 בעמוד הפייסבוק. על כך העיד המצהיר כדלקמן:

ש"ש. אני לא רואה על איזה טקסט אתה מדבר?
 ת. אני יכול ללכת ולהביא את הנייר, זה לא מופיע בתצהיר שלנו. אני יכול לגשת לתיק שלי ולהביא את זה, מה שאני זוכר זה שהטקסט היה משהו סגנון ואני מתנצל זה מזיכרון, שמאמון כותב דיג עם עלי דראושה. בפוסט הראשון כתוב ככה 'השלל של היום עם עלי דראושה'. יש פה מספר תמונות מצורפות שהם מופיעים רק התובעים 1 ו-2. פוסט נוסף מאותו יום כתוב 'נו לא נמאס' עלי דראושה. ובשלישי כתוב 'השלישי על הסירה עלי דראושה מקדיש לא מנארה' (עמ' 33, ש' 26-32).

בנסיבות העניין ולאור הלשון המתונה של הפרסומים, אני סבורה כי עומדת לנתבעת ההגנה המנויה בסעיף 15(2) לחוק.

50. לאור מעמדה הציבורי המוכח של הנתבעת בכל הקשור לשמירה על הטבע בכלל ועל הדגה בפרט, נחה דעתי כי לנתבעת עניין אישי כשר בהקשר זה ושהפרסום נסב סביבו. לפיכך, ומשנקבע לעיל כי התובעת פעלה בתום לב, עומדת לה גם ההגנה המנויה בסעיף 15(3).

עילות תביעה נוספות

51. בכתב התביעה טענו התובעים לעילות מכוח חוק הגנת הפרטיות וחוק זכויות יוצרים. בסיכומי התובעים אין זכר לעילה מכוח חוק הגנת הפרטיות. לפיכך, יש לדחות עילה זו עקב זניחתה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10463-07-17 עודה ואח' נ' החברה להגנת הטבע

52. הטענה להפרת זכויות היוצרים בתמונות נטענה בעלמא. למעלה מהצורך ואף מבלי להיכנס לדיון בסוגיית קיומן של זכויות יוצרים מלכתחילה, הרי שעומדת לנתבעת הגנת השימוש ההוגן.

53. סעיף 50(ב) לחוק זכויות יוצרים, קובע כך:

"על אף הוראות סעיף קטן (א), עשיית פעולה ביצירה הפוגעת בזכות המוסרית האמורה בסעיף 46(2) אינה מהווה הפרה של הזכות האמורה, אם הפעולה הייתה סבירה בנסיבות העניין, ולעניין גופן – גם אם הפעולה נעשתה בהתאם להוראות סעיף 28ב".

לדידי הוספת הכיתוב על גבי התמונות, עת ממדובר בביקורת על התנהגות התובעים ובמיחוד מאחר והמימד האומנותי בתמונה נמוך עד כדי לא קיים, סבירה בנסיבות העניין.

סוף דבר

54. התביעה נדחית.

התובעים ישאו בשכ"ט עו"ד הנתבעת בסך 30,000 ש"ח בתוך 30 ימים.

ניתן היום, י"א תמוז תשע"ט, 14 יולי 2019, בהעדר הצדדים.

הדס פלד, שופטת